

Plan van aanpak omgevingsplan Overbetuwe

Van bestemmingsplan (2020) naar omgevingsplan (2029)

Deelprojectleider : Joris Grob
Projectteam : Omgevingsplan, spoor 2
Versie: : 1.0

Inhoud

Algemene inleiding.....	2
Aanleiding.....	2
Opzet plan van aanpak	3
Hoofdstuk 1 Het omgevingsplan	4
1.1 Inleiding	4
1.2 Minimale acties omgevingsplan	4
1.3 Het tijdelijk omgevingsplan	4
1.4 Mogelijkheden definitief omgevingsplan	5
1.5 Stappenplan Overbetuwe.....	6
Hoofdstuk 2 Kaders en onderlinge samenhang instrumenten.....	8
2.1 Omgevingsvisie en omgevingsplan.....	8
2.2 Vergunningverlening	8
2.6 Verordening fysieke leefomgeving.....	8
2.3 Omgevingsdialog (participatie)	9
2.4 Digitalisering.....	9
2.5 Bruidsschat	11
Hoofdstuk 3 Experimenteren en leren	12
3.1 Nieuw bestemmingsplan 4 kernen	12
3.2 Bestemmingsplan Driel Zuidoost.....	12
3.3 Inrichten vooroverleg	12
3.4. Participatie	12
Hoofdstuk 4 Acties, planning en risico's.....	13
4.1 Acties en planning	13
4.2 Middelen	14
4.2 Risico's.....	14
Bijlage 1 lijst met beleidsregels en verordeningen.....	16

Algemene inleiding

Aanleiding

Het omgevingsplan is één van de zes instrumenten uit de in voorbereiding zijnde Omgevingswet. Na de inwerkingtreding van de Omgevingswet moeten alle regels met betrekking tot de fysieke leefomgeving landen in dit omgevingsplan en digitaal raadpleegbaar zijn. Alle losse beleidsregels en verordeningen moeten worden samengevoegd en geïntegreerd in één 'document'. Hiertoe moeten alle verschillende belangen worden afgewogen en er is dus ook goede afstemming tussen alle betrokken interne en externe partijen vereist. Het omgevingsplan biedt hiermee een kans te dereguleren door 'dubbele regels' en tegenstrijdigheden weg te halen en integraal te kijken naar de fysieke leefomgeving in zijn geheel. De wet vormt de basis voor deze samenhangende benadering. Het gaat om de balans tussen het beschermen en benutten van de fysieke leefomgeving.

Verbeterdoelen Omgevingswet

Inzichtelijkheid,
voorspelbaarheid en
gebruiksgemak

**Versnellen en
verbeteren**
besluitvorming

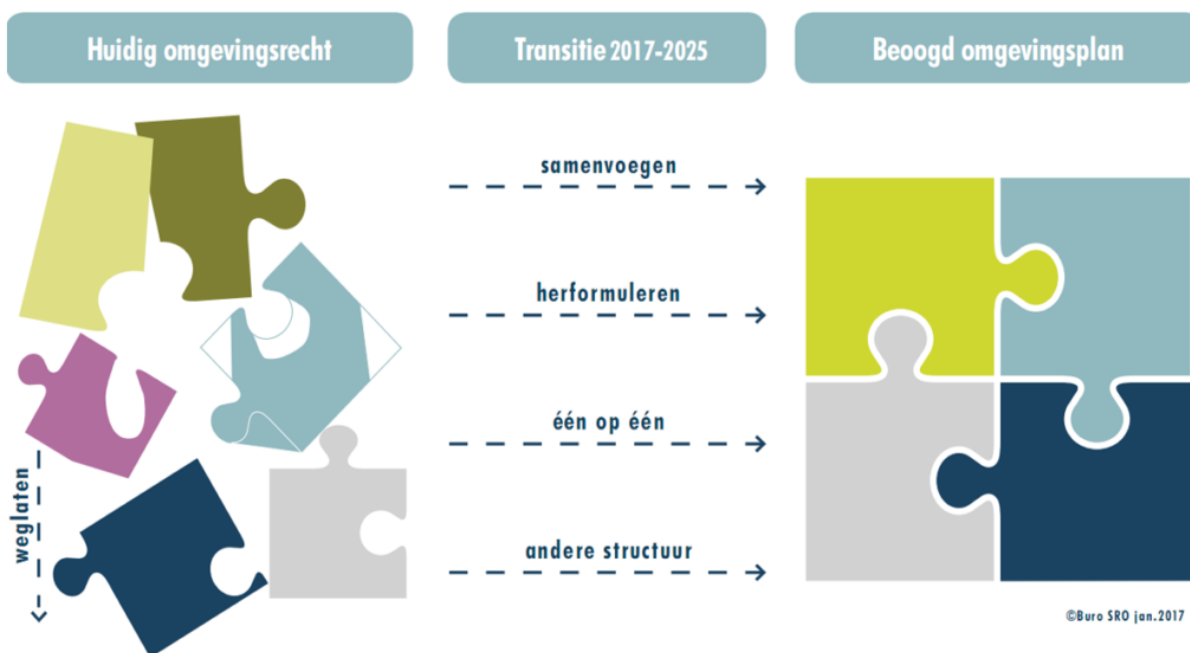

**Samenhangende
benadering** beleid,
besluitvorming en
regelgeving

**Bestuurlijke
afwegingsruimte**

Gemeenten moeten ervoor zorgen dat de regels in het omgevingsplan samen leiden tot een *evenwichtige toedeling van functies aan locaties*. Nieuw hierbij krijgt de gemeente bij het vaststellen van normen enige bestuurlijke afwegingsruimte: het is mogelijk om binnen bandbreedtes hogere of lagere normen vast te stellen. Dit onder het motto 'ruimte voor ontwikkeling, waarborgen van kwaliteit'. Een 'goede omgevingskwaliteit' moet bij afwijking geborgd blijven. In welke gevallen daar concreet sprake van is, is voor en deel aan de beoordeling van het gemeentebestuur. Hierbij moeten wij de in de Omgevingswet opgenomen zorgplicht in acht nemen en blijven de algemene beginselen van behoorlijk bestuur onverminderd van kracht.

Een omvangrijke opgave die veel vraagt van alle betrokkenen. Als het ware een puzzel waarin de doelen en uitgangspunten van de Omgevingswet en de ambities van de gemeente op locatieniveau bij elkaar moeten komen.

Dit staat in artikel 4.2 Omgevingswet. Bij het stellen van regels houdt de gemeente rekening met alle betrokken belangen.

De gemeente kan de regels specificeren voor verschillende delen van het grondgebied. Ook kan de gemeente functies of kenmerken van locaties of gebieden aanwijzen. Aan deze aanwijzing kan de gemeente regels koppelen voor het gebruik van die locatie of dat gebied.

Als strategie voor de implementatie van de Omgevingswet is in het eerder vastgestelde implementatie- en uitvoeringsplan gekozen voor een beleidsneutrale overgang en organische stappen. In dit plan van aanpak wordt hierbij aangesloten. We gaan uit van de huidige werkwijze. Hierin voeren we gefaseerd de noodzakelijke veranderingen door. Dit om deze complexe opgave beheersbaar, overzichtelijk en betaalbaar te houden. De puzzelstukken hebben we nog niet compleet. Dit maakt het een dynamisch proces en het plan van aanpak een dynamisch document.

Opzet plan van aanpak

In dit plan van aanpak lichten we kort de aanleiding van de nieuwe wet, de Omgevingswet toe. Vervolgens lichten we de mogelijkheden toe voor het opstellen van het omgevingsplan en geven we een doorkijk hoe we dit in de komende jaren willen oppakken. In de rode kaders worden belangrijke aandachtspunten dan wel keuzes aangegeven. In hoofdstuk 2 geven we verder nog de kaders en de samenhang, zoals de Omgevingsvisie, het digitale stelsel aan. Daarnaast doen we al ervaring op om te werken met de mogelijkheden die de Omgevingswet biedt. Daarover informeren wij u verder in hoofdstuk 3. Tot slot wordt in hoofdstuk 4 in een schema aangegeven hoe de (voorlopige) planning er uitziet, zodat inzichtelijk wordt welke vervolgstappen er de komende jaren gezet worden op weg naar de invoering van de Omgevingswet.

Hoofdstuk 1 Het omgevingsplan

1.1 Inleiding

Het 'omgevingsrecht' is altijd al sterk versnipperd geweest. Ruimtelijke opgaven van een gebied vragen juist om een integrale benadering waarbij alle aspecten in samenhang worden beschouwd en tegen elkaar worden afgewogen. De afgelopen tien jaar zijn al meerdere wetten met vergelijkbare intenties ingevoerd, onder meer de Wet ruimtelijke ordening en de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Hierdoor hebben gemeenten al ervaring kunnen opdoen met onder meer omgevingsvergunningen en de digitalisering van bestemmingsplannen. Het omgevingsplan heeft een bredere reikwijdte dan de huidige bestemmingsplannen. Het bevat namelijk alle regels die over de fysieke leefomgeving gaan. Het biedt kansen om meer integraal naar de fysieke leefomgeving te kijken. Het samenvoegen van alle regels in één document vraagt echter om een goede afweging en afstemming. Het is daarbij van belang om vooraf de ambities met betrekking tot het opstellen van een omgevingsplan te bepalen. In samenwerking met het programma Aan de slag met de Omgevingswet zijn staalkaarten ontwikkeld. De staalkaarten geven inzicht in de nieuwe mogelijkheden die de systematiek van de Omgevingswet biedt. Er zijn op dit moment 4 verschillende staalkaarten ontwikkeld. Er is een staalkaart voor Bedrijfsmatige activiteiten, Buiten centrum stedelijk gebied, Centrum stedelijk gebied en Energietransitie. Ze geven een voorbeeld voor gemeenten hoe om te gaan met mogelijke varianten om een gebied te consolideren, te herstructureren of te transformeren. Deze staalkaarten zijn geen blauwdruk voor de nieuwe regels voor een omgevingsplan, maar bevatten mogelijkheden voor het opstellen van een omgevingsplan. Er zullen nog meer staalkaarten opgesteld gaan worden. De op te stellen regels zijn mede afhankelijk van de opgaven en ambities uit de Omgevingsvisie.

1.2 Minimale acties omgevingsplan

Als we na 1-1-2022 een omgevingsplan willen wijzigen, dan moeten we deze wijziging vaststellen conform de eisen van de Omgevingswet. Het gewijzigde deel van het plan voldoet aan de provinciale instructieregels en aan de instructieregels uit hoofdstuk 5 van het Besluit kwaliteit leefomgeving. De wijziging wordt met behulp van de geldende standaard ontsloten via DSO-LV.

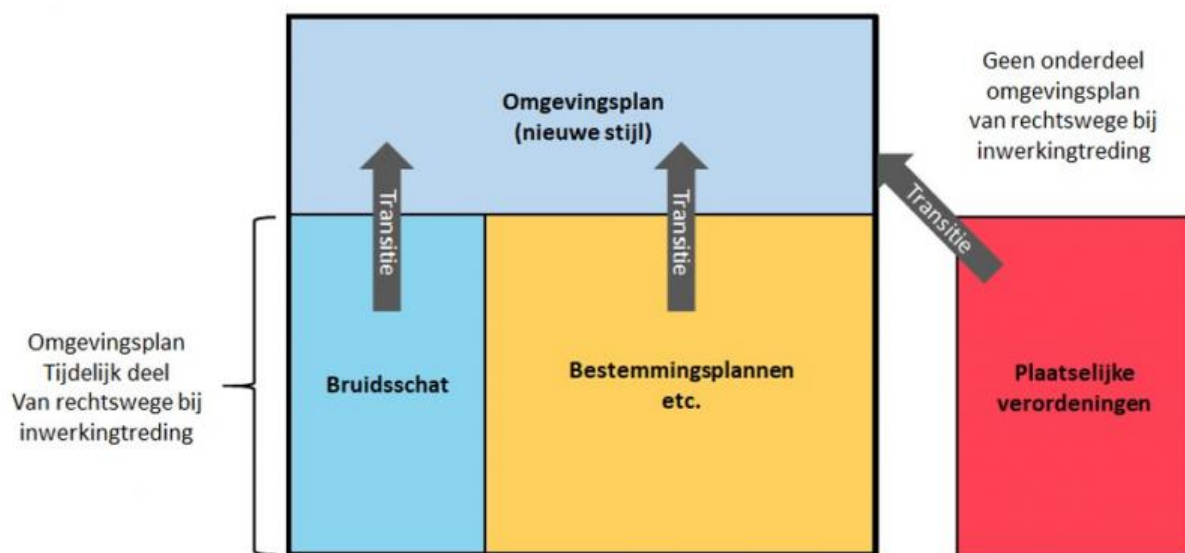
Per 1-1-2022 moeten we in staat zijn om te kunnen werken met het tijdelijk omgevingsplan (van rechtswege). We hebben ons hiervoor verdiept in de bruidsschat, het overgangsrecht en de wijze waarop het tijdelijk omgevingsplan geraadpleegd kan worden in het DSO-LV. Daarnaast hebben we de bestaande 'planvoorraad' opgeschoond en - voor zover nodig geacht - de oude bestemmingsplannen geactualiseerd in ruimtelijkeplannen.nl.

1.3 Het tijdelijk omgevingsplan

De beoogde datum van inwerkingtreding van de Omgevingswet is 1 januari 2022. Gemeenten hebben vervolgens tot en met 2029 de tijd om hun grondgebied te voorzien van één integraal omgevingsplan. In de tussentijd gelden de volgende relevante bepalingen als overgangsrecht:

- De bestaande bestemmingsplannen, wijzigingsplannen en inpassingsplannen binnen de gemeente Overbetuwe worden van rechtswege gezien als één omgevingsplan.
- Gemeentelijke verordeningen houden tot 2029 hun werking. De onderdelen hiervan die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving moeten voor 2029 worden geïntegreerd in het omgevingsplan.
- Bestemmingsplannen die vóór 1 januari 2022 in ontwerp in procedure zijn gegaan kunnen worden afgedaan conform het 'oude' recht.

- Na 1 januari 2022 moeten individuele initiatieven afgedaan worden volgens de eisen van de Omgevingswet.
- Wat betreft de decentralisatie van rijksregels naar de gemeente geldt tot 2029 de overgangsregeling van de 'bruidsschat'. Dit is een set aan regels (inclusief toelichting) die van rechtswege gezien worden als onderdeel van het gemeentelijke omgevingsplan. De gemeente heeft tot 2029 de tijd te bepalen of zij deze regels overnemen, aanpassen of schrappen. Hier wordt nader op ingegaan in paragraaf 2.6.

1.4 Mogelijkheden definitief omgevingsplan

Zoals gezegd is het opstellen van een integraal omgevingsplan een omvangrijke klus. Het vereist de harmonisatie en integratie (en voor een deel ook volledige digitalisering) van:

- De regels uit de ruim 100 bestemmingsplannen;
- De regels uit ongeveer 30 verordeningen die betrekking hebben op de 'fysieke leefomgeving';
- De rijksregels die gedecentraliseerd worden.

Daarnaast bevat de stelselherziening van de Omgevingswet nieuwe voorschriften en mogelijkheden, waarmee bij het opstellen van een omgevingsplan rekening moet worden gehouden. Daarnaast is één van de speerpunten van de Omgevingswet participatie. Dit omarmen we en gaan eveneens een plek geven in het proces om te komen tot een integraal omgevingsplan.

Er leiden meerdere wegen naar Rome. Dat gezegde gaat ook op voor het opstellen van een omgevingsplan en de stappen erheen. Veel gemeenten zijn -net als Overbetuwe- bezig met het opstellen van een bestemmingsplan verbrede reikwijdte om zo ervaring op te doen met een gedeelte van het nieuwe instrumentarium. Sommige gemeenten experimenteren al met een dergelijk plan voor het gehele grondgebied, bijvoorbeeld Venlo, Peel en Maas, Breda, Deventer, Heerlen en Utrecht. Het is niet altijd zo dat dit dan ook echt resulteert in één plan. Meestal wordt het gehele bestand aan bestemmingsplannen van de gemeente gezien als één plan. Er zijn diverse mogelijkheden om tussen nu en 2029 te komen tot een omgevingsplan, die allen voor- en nadelen kennen:

- In één keer het gehele gebied:

Voordelen: Dit is de meest integrale werkwijze. Waarschijnlijk is het de beste manier te komen tot uniformiteit in systematiek en regels van het plan, want er is weinig risico dat voortschrijdend inzicht leidt tot wijzigingen en herziening van uitgangspunten.

Nadelen: De werkzaamheden zijn omvangrijk (vooral het tekenwerk en de regels). Het risico bestaat dat het proces stroperig verloopt, omdat de meest complexe onderdelen de voortgang van het geheel bepalen en dit kan vertragen. Daarnaast is het proces van de uitwerking van de omgevingsvisie waarschijnlijk nog niet afgerond bij de start van opstellen van het integrale omgevingsplan.

- Opstellen van omgevingsplan in fasen, per thema:

Voordelen: De huidige beleidsonderwerpen kunnen fungeren als 'bouwstenen' en houden hun eigen 'cyclus' van herziening en bijstelling. Zo is het makkelijker in het plan in te springen op trends en ontwikkelingen binnen die thema's.

Nadelen: De integrale werkwijze is beperkt tot het beleidsthema. Op locatieniveau komen thema's echter samen: een omgevingsplan moet voorzien in een regeling voor alle toegestane functies en activiteiten. Het risico ontstaat dat er een ratjetoe aan regelingen ontstaat. Tot slot is het lastig de thema's te benoemen, vaak zit ook daarin overlap.

- Opstellen van omgevingsplan in fasen, per gebied:

Voordelen: Er wordt dan een integrale regeling van locatie(s) opgesteld. Het is mogelijk het omgevingsplan op te delen in gebieden met een zekere ruimtelijke samenhang en eigen karakter.

Nadelen: Uiteindelijk moeten deze puzzelstukken passen in het geheel van één omgevingsplan. Er moet dus aandacht zijn voor uniformiteit tussen de regelingen voor diverse gebieden. Gelet op de standaarden van het DSO is nog niet duidelijk hoe dit vorm gegeven kan worden.

- Opstellen van omgevingsplan in fasen, per ruimtelijke opgave:

Voordelen: Je kunt starten met de opgaven die de hoogste prioriteit hebben.

Nadelen: Zie thema's: de integraliteit is beperkt tot de opgave, terwijl de samenhang met de omgeving vaak een relevante factor is

1.5 Stappenplan Overbetuwe

De transitie naar één omgevingsplan is een 'verbouwing met de winkel open'. Jaarlijks verlenen we veel vergunningen en begeleiden we veel ruimtelijke procedures. Hierbij is het van belang dat initiatiefnemers weinig 'hinder' ervaren van onze verbouwing. Enige overlast is helaas niet te vermijden, maar dit proberen we te beperken. Het is echter niet uitgesloten dat geprioriteerd moet worden.

Ook de beleidsuitgangspunten zijn niet statisch, maar voortdurend in ontwikkeling. Uit de beleidsinventarisatie is gebleken dat niet al ons beleid actueel is. Het is belangrijk om met de verschillende beleidsvelden af te stemmen en vooral ook te kijken naar de mogelijke vertaling in het omgevingsplan. Al met al een omvangrijke opgave die veel vraagt van alle betrokkenen. In dit plan van aanpak proberen we meer inzicht te geven in de puzzel maar –vooral- in de manieren hoe we deze puzzel kunnen oplossen.

In het implementatie- en uitvoeringsplan¹ is de strategie vastgelegd. Gekozen is voor een beleidsneutrale overgang en het maken van organische stappen. Deze 'beleidsneutrale' overgang zorgt ervoor dat de ambtelijke organisatie, het bestuur en onze inwoners kunnen leren werken met de Omgevingswet. Aandacht is gericht op het goed kunnen werken met de nieuwe

¹ Vastgesteld door college d.d. 9 juni 2020

instrumenten, dat werkprocessen goed zijn ingericht, medewerkers goed zijn opgeleid om met de nieuwe wet te werken en het DSO is gevuld en naar behoren werkt.

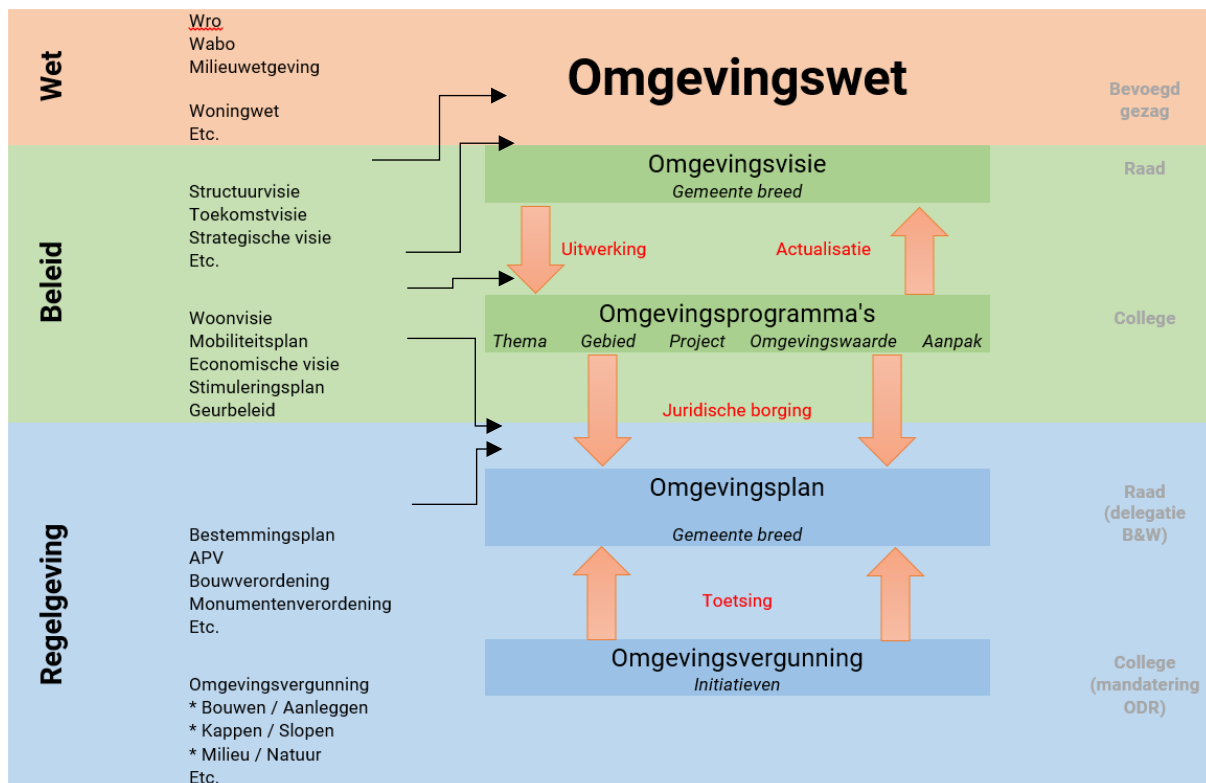
Het afgelopen jaar en 2021 staan vooral in het teken van het voorbereiden op de komst van de Omgevingswet. Hoewel we tot en met 2029 de tijd hebben om geheel volgens de Omgevingswet te werken moeten er een aantal minimale acties afgerond zijn. Anders voldoen we niet aan de eisen om te kunnen werken met en volgens de Omgevingswet.

Veel gemeenten zijn ons al voorgegaan met deze vraag. Zelf hebben we al geëxperimenteerd als het gaat om meer flexibiliteit toe te staan in bestemmingsplannen. Het programma 'Aan de slag met de Omgevingswet' en de VNG hebben handvatten ontwikkeld voor gemeenten, zogenaamde staalkaarten en een casco omgevingsplan. Allemaal voorbeelddocumenten die als inspiratie kunnen dienen voor het opstellen van een omgevingsplan.

We stellen in dit een gecombineerde aanpak voor:

1. Als uitgangspunt stellen we een gefaseerde aanpak per (samenhangend) gebied voor. Inwoners en ondernemers hebben immers binding met het gebied waar zij wonen, werken en recreëren. In samenhang met alle kenmerken, kwaliteiten en ruimtelijke opgaven die op dat gebied van toepassing zijn.
2. Om de uniformiteit van de regels in de diverse gebieden en een soepele doorwerking van de omgevingsvisie te bevorderen gaan we enkele voor het gehele grondgebied belangrijke thema's en/of ruimtelijke opgaven in werkgroepverband oppakken. Te denken valt aan een werkgroep bouwregels (incl. welstand), werkgroep duurzaamheid werkgroep bruidsschat en werkgroep wonen (incl. projecten en nieuwe woonvormen).

Hoofdstuk 2 Kaders en onderlinge samenhang instrumenten

2.1 Omgevingsvisie en omgevingsplan

Het omgevingsplan bevat voor een belangrijk deel de concrete vertaling van Omgevingsvisie en de daaraan gekoppelde programma's. Van belang hierbij is de samenhang tussen enerzijds de ambities en doelen uit de Omgevingsvisie en de diverse regelingen in het toekomstig omgevingsplan. Onze omgevingsvisie Overbetuwe2040 is 28 oktober 2019 vastgesteld. Het betreft een visie op hoofdlijnen, die in programma's nader uitgewerkt wordt. Bij het opstellen van het omgevingsplan zullen we zoveel mogelijk uitgaan van dezelfde begrippen, gebieds- en thematische indeling.

2.2 Vergunningverlening

Het omgevingsplan vormt het toetsingskader voor de omgevingsvergunning. De afhandeling van een aanvraag omgevingsvergunning moet binnen 8 weken zijn afgerond. Ook voor aanvragen waar op dit moment nog een termijn van 26 weken geldt! Belangrijk is dan ook de rol van de vergunningverleners en -toetsers bij de opzet van het omgevingsplan. Zij moeten er immers mee werken. Tevens kan in het omgevingsplan worden bepaald dat bepaalde activiteiten niet meer vergunningplichtig zijn. Een integrale aanpak bij het opstellen van het omgevingsplan is dan ook noodzakelijk. In werkgroepen zullen we gezamenlijk optrekken om de nieuwe regels vorm te geven.

2.3 Verordening fysieke leefomgeving

De fysieke leefomgeving staat in de Omgevingswet centraal. Hieronder vallen uiteenlopende beleidsvelden en regels. Deze worden zo veel mogelijk samengevoegd in het omgevingsplan, zodat er een samenhangend en integraal omgevingsplan ontstaat met regels over de fysieke leefomgeving.

Er heeft een inventarisatie plaatsgevonden van de beleidsregels en verordeningen die voor de fysieke leefomgeving van belang zijn. Het komende jaar (2021) gaan we gebruiken om de verordeningen nader te bekijken en te onderzoeken of er wellicht meer uniformiteit mogelijk is en of er regels verwijderd kunnen worden. Het opschonen kan ook het opnieuw vaststellen van een verordening betekenen, waarbij een aantal regels niet meer aan de orde zijn en/of geüniformeerd zijn. Dit dient te gebeuren in overleg met of door de betreffende afdeling of het team welke de verordening heeft opgesteld.

Verordening fysieke leefomgeving of vereenvoudigen en opschonen van de regels?

Doel moet zijn om duidelijkheid te scheppen voor alle gebruikers en te zorgen voor transparantie, integraliteit van regels en vereenvoudiging van procedures. Dit alles in de lijn van de Omgevingswet. Het vereenvoudigen en opschonen van verordeningen moet in nauwe samenwerking met de inhoudelijke specialisten plaatsvinden. Coördinatie van deze werkzaamheden is noodzakelijk om de verordeningen uiteindelijk in het omgevingsplan te kunnen opnemen.

2.4 Omgevingsdialog (participatie)

De Omgevingswet verplicht overheden om participatie te plegen bij het opstellen van het omgevingsplan. Wie de gemeente bij de vroegtijdige participatie betreft, hangt af van het type omgevingsplan, de aard, de omvang en invloed op de fysieke leefomgeving. De verplichtingen voor participatie bij het omgevingsplan staan in artikel 10.2 lid 1 en 2 van het Omgevingsbesluit.

Bij het opstellen van een omgevingsplan moeten we hiervan een kennisgeving doen. In die kennisgeving moet staan hoe wij participatie gaan vormgeven.

Bij het vaststellen van een omgevingsplan moeten wij daar in vermelden hoe burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en andere bestuursorganen bij de voorbereiding betrokken zijn geweest en wat wij met de resultaten hebben gedaan.

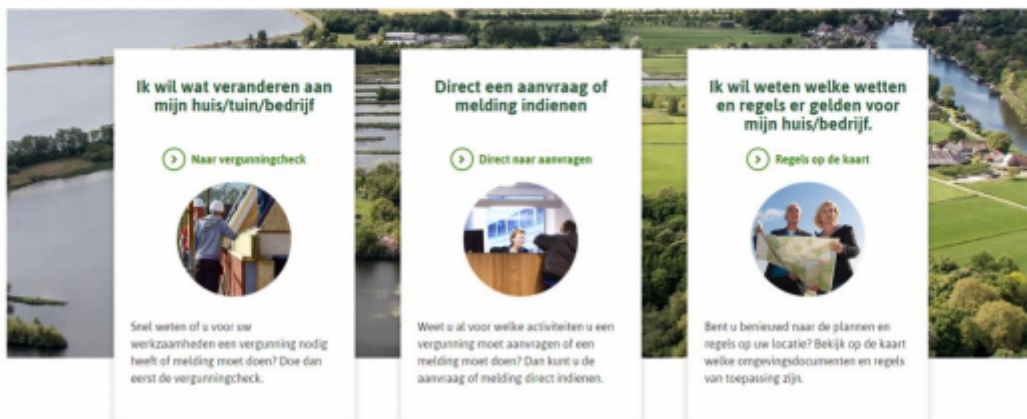
De vastgestelde visie op 'interactie met de samenleving' moet nader uitgewerkt worden in participatiebeleid. De leerervaringen uit het samenspel met inwoners en bedrijven gebruiken we als inbreng voor het leren participeren onder de Omgevingswet.

2.5 Digitalisering

Het digitaal stelsel Omgevingswet (DSO) voorziet in een landelijke digitale voorziening, gecombineerd en verbonden met alle lokale digitale systemen van (semi) overheden. Alle informatie uit landelijke en lokale bronnen komen samen in één systeem. Het digitale stelsel heeft invloed op 3 activiteiten binnen de gemeente:

1. Vergunningaanvragen en meldingen ontvangen en verwerken;
2. Omgevingswetbesluiten opstellen en beschikbaar stellen;
3. Toepasbare regels beheren en beschikbaar stellen.

Waarmee kunnen wij u helpen?

2.5.1 Vergunningaanvragen en meldingen ontvangen en verwerken

Initiatiefnemers kunnen vergunningaanvragen en meldingen indienen via het Omgevingsloket. Deze aanvragen en meldingen komen in het digitaal stelsel in een werkmap voor het bevoegd gezag. Het zaak- of vergunningensysteem van de gemeente krijgt de melding dat er een aanvraag klaar staat. Vervolgens kan het lokale systeem de aanvraag ophalen uit de werkmap en in het eigen systeem plaatsen. De gemeente kan het verzoek daarna volgens het eigen proces afhandelen.

2.5.2 Omgevingswetbesluiten opstellen en beschikbaar stellen

Omgevingsplannen moeten begrijpelijk zijn voor iedereen. Daarom bestaan er afspraken over de wijze van visualiseren van tekst en kaart. Er zijn afspraken over de opbouw van een bestemmingsplan en het gebruik van kleuren en benaming van bijv. bestemmingen en functiebenamingen. In heel Nederland wordt bijvoorbeeld voor de bestemming Wonen, dezelfde kleur geel gebruikt en dezelfde letter W. In het kader van de Omgevingswet wordt een verdere slag in de leesbaarheid beoogd en het toegankelijk maken van de informatie, ofwel de ontsluiting van de inhoud van het omgevingsplan. De rijksoverheid stelt daarvoor standaarden op.

Bestemmingsplannen zijn nu digitaal ontsloten via de landelijke website www.ruimtelijkeplannen.nl. Er is echter voor het opstellen, vaststellen, bekendmaken en beschikbaar stellen van officiële publicaties een nieuwe standaard officiële publicaties ontwikkeld. Deze generieke standaard Landelijke Voorziening Bekendmaken en Beschikbaar stellen (LVBB) dient voor alle overheidspublicaties.

2.5.3 Toepasbare regels beheren en beschikbaar stellen.

Toepasbare regels is een vertaling van de juridische regels naar een meer begrijpelijke taal. Via zogenoemde vragenbomen of beslisbomen wordt duidelijk of iemand wel of geen vergunning voor een activiteit moet aanvragen. Deze toepasbare regels kunnen dan door de gemeente in het Omgevingsloket gezet worden. Via hetzelfde Omgevingsloket kan vervolgens een aanvraag of melding ingediend worden.

Om in 2021 klaar te zijn voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet is al begonnen met de voorbereidingen. In de opgestelde Impactanalyse & Roadmap DSO is aangegeven hoe gewerkt wordt aan een tijdige realisatie van de digitale aspecten van de invoering van de Omgevingswet. Vanuit het deelproject omgevingsplan wordt meegewerkt in de actie tot aanschaf/aanbesteding van plan software en software toepasbare regels.

2.6 Bruidsschat

Naast het integreren van de gemeentelijke regels op het gebied van de fysieke leefomgeving is sprake van een grootschalige decentralisatie. Honderden regels uit o.a. het Activiteitenbesluit, die rechtstreeks gelden voor bedrijven en burgers, moeten na inwerkingtreding van de Omgevingswet door de gemeente worden bepaald. Het betreft o.a. regels met betrekking tot bouwen, milieubelastende activiteiten, lozingen en gevolgen van milieueffecten als gevolg van emissies van geluid, geur en trillingen door bedrijven. De gemeente krijgt bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2022 een set regels die in de overgangsfase beschouwd wordt als onderdeel van het (tijdelijke) omgevingsplan, 'de bruidsschat'. Gemeenten krijgen door de bruidsschat de mogelijkheid om zelf een afweging te maken hoe ze deze onderwerpen willen regelen. Deze regels kunnen vanaf de inwerkingtreding worden aangepast, versimpeld of geschrapt. Daarbij gelden uiteraard wel randvoorwaarden. De bruidsschat betreft de huidige regels ten aanzien van geluid, geur en trilling door bedrijven. Deze blijven dus van rechtswege van toepassing als de Omgevingswet in werking treedt. Niet alle regels in de gemeentelijke bruidsschat voldoen aan de eisen van de Omgevingswet en het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) van het Rijk. De geluidsvoorschriften voldoen bijvoorbeeld nog niet aan alle instructieregels voor geluid in het Bkl. In 2029 moeten alle bepalingen uit het omgevingsplan voldoen aan de eisen.

Het is om een aantal redenen noodzakelijk de regels uit de bruidsschat kritisch te bekijken:

1. De regels kunnen niet passen bij de situatie in de gemeente Overbetuwe en de ambities zoals opgenomen in de nog op te stellen programma's (en omgevingsvisie)
2. De regels zijn omvangrijk en ingewikkeld. Regels met betrekking tot activiteiten die niet in Overbetuwe voorkomen, kunnen wellicht geschrapt worden. Andere regels kunnen wellicht worden vervangen of aangepast.

Op initiatief van de ODRA is een werkgroep opgericht om de regels van de bruidsschat te analyseren en Overbetuwe-proof te maken.

Hoofdstuk 3 Experimenteren en leren

3.1 Nieuw bestemmingsplan 4 kernen

Er wordt gewerkt aan een nieuw, actueel en toekomstgericht plan voor de kernen Driel, Randwijk, Slijk-Ewijk en Valburg. Met deze nieuwe plannen wordt ook voorgesorteerd op enkele nieuwe mogelijkheden die de Omgevingswet biedt. Met deze mogelijkheden kan voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet al geoefend worden. In het 'omgevingsplan' kan de gemeente diverse regelingen samenbrengen en in één regeling opnemen, zoals bestemmingsregelingen en delen uit de APV of de welstandsnota. Daarmee wordt het beter mogelijk in te spelen op diverse ruimtelijke opgaven. Nu zijn die bepalingen nog in verschillende documenten ondergebracht.

Uiteraard worden niet alle nieuwe mogelijkheden die de Omgevingswet biedt in het nieuwe bestemmingsplan toegepast. Voor het opstellen van dit plan heeft een uitgebreide interactieve inventarisatie plaatsgevonden, zoals bij het bestemmingsplan Zetten-Hemmen. De resultaten worden nu verwerkt in het bestemmingsplan dat medio Q4-2021 kan worden vastgesteld en daarna in werking treden.

3.2 Bestemmingsplan Driel Zuidoost

Voor het project Driel Zuidoost (oksel Dorpsstraat-Molenstraat) ligt er een opgave voor de realisatie van circa 100 woningen en een basisschool. Het project is nog in voorbereiding, dus deze mogelijkheid grijpen we aan om van te leren. Hoe gaat zo iets nou, straks onder de Omgevingswet.

3.3 Inrichten vooroverleg

Voor het beoordelen van planinitiatieven werken we in Overbetuwe met het regiekamermodel. Initiatiefnemers hebben een intake met de secretaris van de regiekamer en krijgen tijdens de bijeenkomst de mogelijkheid om hun initiatief toe te lichten.

In de voorbereiding op de bijeenkomst hebben alle benodigde disciplines al hun advies gegeven. In de regiekamer worden deze 'adviseurs' per vakgebied vertegenwoordigd door één persoon. Zo kennen wij de vakgebieden ruimtelijk beleid, milieu en civiel techniek, stedenbouw en grondzaken.

In hoofdlijnen is deze werkvorm gelijk aan de voorgeschreven werkvorm onder de Omgevingswet, de omgevingstafel.

3.4. Participatie

Binnen de werkgroep participatie wordt onderzocht wat de impact van de omgevingswet is op participatie binnen de gemeente Overbetuwe. Met de vaststelling van de Visie op participatie is een eerste aanzet gegeven. Nu moet deze visie worden uitgewerkt naar een werkproces.

Hoofdstuk 4 Acties, planning en risico's

4.1 Acties en planning

Onderstaande vind u de acties uit het plan van aanpak schematisch weergegeven. Dit maakt inzichtelijk in welke periode de werkzaamheden zullen plaatsnemen. Uiteraard is het proces een dynamisch proces, waarbij deze planning flexibel te interpreteren is.

Acties tot inwerkingtreding 2020-2021

	Periode	Inhoudelijk	Resultaat	Wie
1	Continue	Opschonen data www.ruimtelijkeplannen.nl	Planvoorraad op ruimtelijke plannen is actueel en compleet waardoor de transitie naar DSO soepel kan verlopen.	Ambtelijk
2	Q1 / Q2-2020	Participatietraject bestemmingsplan Driel, Randwijk, Slijk-Ewijk en Valburg	Inzicht krijgen in de wensen van de inwoners van de kernen waarvoor een nieuw bestemmingsplan wordt voorbereidt.	Ambtelijk
3	Q1 t/m Q4-2021	Opstellen bestemmingsplan voor kernen Driel, Randwijk, Slijk-Ewijk en Valburg	Een nieuw bestemmingsplan voor de kernen waarbij APV en welstandregels in het bestemmingsplan worden geïntegreerd.	Raadsbesluit Q4 2021
4	Q3 2020 t/m Q1 2021	Inventarisatie van beleid en verordeningen op het gebied van de fysieke leefomgeving.	Inzicht hebben welk beleid en regelgeving móet en mag worden opgenomen in het omgevingsplan.	Ambtelijk
5	Q2-Q3 2021	Opstellen verordening fysieke leefomgeving	Alle regels die niet direct in het omgevingsplan.	Raadsbesluit Q3 2021
6	Q2 2021	Opstellen uniforme begrippenlijst bestemmingsplan	Harmonisatie en uniformering.	Ambtelijk
7	Q1 t/m Q4 2021	Bruidsschat analyseren	Weten welke regels van toepassing zijn binnen Overbetuwe en welke regels aangepast en/of geschrapt kunnen worden.	Ambtelijk i.s.m. ODRA
8	Q2-Q3 2021	Delegatiebesluit	Opstellen van delegatiebepaling bevoegdheden college bij vaststelling omgevingsplan.	Raadsbesluit Q3-Q4 2021
9	Q1-2021	Adviesrecht	Wanneer wil de raad gebruik maken van haar adviesrecht bij buitenplanse omgevingsplanactiviteiten.	Raadsbesluit Q1
10	Q1 t/m Q4 2021	Afstemming en inrichten werkprocessen spoor 2 en 3	Opleiden medewerkers om te kunnen werken met het tijdelijk omgevingsplan.	Ambtelijk
11	Q1 t/m Q3 2021	Inregelen vooroverleg c.q. omgevingstafel	Uitbreiden regiekamerproces. Afspraken met ketenpartners	Ambtelijk

			over advisering bij ruimtelijke projecten.	
12	Q2-Q3	Ambities vastleggen	Opstellen nota van uitgangspunten voor het opstellen van een omgevingsplan	Raadbesluit Q3-Q4

Opstellen omgevingsplannen periode 2022-2029

Dit plan van aanpak leidt uiteindelijk tot een nota van uitgangspunten voor het opstellen van omgevingsplannen. Zoals vermeld willen we dit gefaseerd oppakken. Op basis van de omgevingswet moeten we uiterlijk 31-12-2029 een gebiedsdekkend omgevingsplan tot onze beschikking hebben.

Plangebied		periode
1	Woonkernen	2022-2024
2	Bedrijventerreinen	2024-2025
3	Buitengebied	2024-2027

4.2 Middelen

Het is belangrijk om iedereen die zich bezighoudt met de fysieke leefomgeving te betrekken bij de uitvoering van onderdelen van dit plan van aanpak. De betrokkenheid en inzet zal, mede ook afhankelijk van iemands functie, fluctueren. Het is niet ondenkbaar dat niet iedereen de noodzakelijke werkzaamheden binnen reguliere tijd kan uitvoeren: er moeten immers tegelijkertijd meerdere acties opgepakt worden. In dat geval zullen hiervoor financiële middelen nodig zijn in de vorm van uitbesteding van werkzaamheden of zal aanpassing van de voorgestelde werkwijze noodzakelijk zijn.

Vanuit het project Implementatie Omgevingswet is voor 2021 € 10.000,- beschikbaar gesteld voor advisering en externe inzet. Ook voor opleiding van collega's is budget beschikbaar. Ook worden middelen voor het opstellen van bestemmingsplannen ingezet bij enkele acties. Naar verwachting worden hiermee de noodzakelijke kosten gedekt. Indien nodig zal herijking plaatsvinden.

4.2 Risico's

Het opstellen van een integraal omgevingsplan is een omvangrijke klus, waarbij daarnaast de plannen op aanvraag ook binnen de gebruikelijke termijn afgehandeld moeten worden. Voor het behalen van de opgenomen planning is o.a. de hoeveelheid en de complexiteit van de bestemmingsplannen op aanvraag van belang en de bestuurlijke keuzes die daarbij gemaakt worden in de prioritering daarvan.

Gefaseerde aanpak maar wel flexibiliteit

De overgangsperiode van 2022-2029 en de voorgestelde gefaseerde aanpak zorgen er voor dat er gedurende een lange periode sprake is van verschillende regimes: er zullen gebieden zijn waar het omgevingsplan al zo is aangepast dat voldaan wordt aan de eisen van de Omgevingswet en gebieden waar dit nog niet het geval is. We proberen deze overgangsperiode zo kort mogelijk te houden. Een gefaseerde aanpak is echter noodzakelijk om bewuste keuzes te kunnen maken.

Indien gewenst is het mogelijk voor een thematische aanpak te kiezen. Als het thema zich daar voor leent, bijvoorbeeld parkeernormen of flexwonen. Dit principe kennen we nu in de vorm van een

parapluplan. Op deze wijzen kun je snel een planologische regeling treffen die voor dat specifieke grondgebied geldt.

Schrappen van regels

Het maken van keuzes is essentieel om het omgevingsplan straks leesbaar te houden en bruikbaar te maken. Het loslaten van bepaalde regels of het weglaten uit het omgevingsplan is daarbij een bepalende factor. Regels zorgen immers ook voor rechtszekerheid: iedereen weet waar hij of zij aan toe is. Het loslaten van regels moet dan ook stapsgewijs en weloverwogen. Regels schrappen ten gunste van de leesbaarheid is niet de oplossing. Bij het bestemmingsplan Zetten-Hemmen is hier een goede modus in gevonden. Deze structuur willen we doorzetten.

Externe inzet

Er is voor de totstandkoming van het Omgevingsplan weliswaar een transitieperiode, maar de externe adviesbureaus die veelal ingeschakeld worden voor het opstellen van een omgevingsplan, zullen het de komende jaren aanzienlijk drukker krijgen. Om stagnatie te voorkomen willen we een contract aangaan met een huisadviseur. Op dit moment is dat BRO, maar met het oog op 1 januari 2022 is een nieuwe uitvraag in voorbereiding.

Bijlage 1 lijst met beleidsregels en verordeningen